

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/122/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6624200738
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Bebčák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6624200738.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Bebčáka, členiek senátu JUDr. Martyiny Nemravovej a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom obec E., adresa na doručovanie: C. F. XXXX/X, G. H. XXX, I., a otec J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX/XX, E., zastúpený: JUDr. Erika Mochňacká, advokátka so sídlom T. G. Masaryka 14/A, Lučenec, v konaní o návrhu otca na úpravu rodičovských práv a povinností, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č.k. 5P/31/2024-69 zo dňa 18. apríla 2024, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Lučenec č.k. 5P/31/2024-69 zo dňa 18. apríla 2024 potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného na Okresnom súde Lučenec pod sp.zn. 5P/31/2024 dočasne upravil styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každú stredu a štvrtok od 17:00 hod. do 19:00 hod. a každú nedeľu od 15:00 hod. do 19:00 hod. Otec si prevezme maloleté dieťa v mieste bydliska matky a po ukončení styku matke odovzdá dieťa v mieste jej bydliska.

2. Citujúc § 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1 - 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), § 325 ods. 1 CSP, § 332 ods. 1 CSP dospel okresný súd k záveru, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože neupravený styk otca s maloletou sa aktuálne javí ako hlavný problém konfliktov v rodine. V konaní bolo preukázané, že rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti, otec starostlivosť matky o maloletú a ani jej zverenie do osobnej starostlivosti matky nespochybňuje. Styk otca s maloletou sa však realizuje iba podľa vôle matky. Otec sa nedomáha rozsiahleho styku, ale len pravidelného intervalu stretnutí. Matka síce tvrdila, že styk otcovi umožňuje, no nesúhlasila, aby bol otec s maloletou bez jej prítomnosti. Podľa okresného súdu má otec právo sa s maloletou pravidelne stretávať, aby nedošlo k citovému odcudzeniu medzi nimi, a je potrebné mu to cestou neodkladného opatrenia umožniť. Realizácia styku nemôže byť ponechaná na ľubovôli jedného rodiča. Neodkladným opatrením upravený rozsah styku, intenzita stretnutí, zohľadňuje vek maloletého dieťaťa, jeho potrebu budovať si vzťah s otcom, ktorý má v príslušné dni len obmedzený časový interval na realizáciu styku. Nariadením neodkladného opatrenia sa tiež vytvorí priestor pre dočasnú stabilizáciu vzťahov medzi otcom a matkou dieťaťa.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala odvolanie matka z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), f), g) a h) CSP. Navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletou v stredu a štvrtok od 17:00 hod. do 19:00 hod. a v nedeľu

od 15:00 hod do 19:00 hod. za jej prítomnosti. Otec si maloletú vyzdvihne v mieste jej bydliska, bude sa o maloletú príkladne starať, zabezpečí si všetky potreby, ktoré vyžaduje maloletá, maloletú prebalí, navarí jej jedlo, nakŕmi, zahrá sa s ňou, prípadne bude vykonávať aktivity primerané veku maloletej, ktoré navrhne on sám. Matka je povinná maloletú na stretnutie s otcom pripraviť a otcovi maloletej byť nápomocná do času, pokiaľ otec uvedené nezvládne sám.

4. Uviedla, že s napadnutým uznesením okresného súdu nesúhlasí, najmä z dôvodu, že okresný súd rozhodol na základe zavádzajúcich skutočností uvedených v návrhu otca ako aj z dôvodu, že otec neosvedčil dôvodnosť neodkladnej úpravy styku s maloletou. Neosvedčil, že maloletú dokáže prebaliť, nakŕmiť, pripraviť pokrm vhodný pre 18 mesačné dieťa, že ovláda jej denný režim, a ani to, že sa počas spolužitia v spoločnej domácnosti staral o maloletú počas jej neprítomnosti. Otec sa neodkladným opatrením domáhal úpravy styku s maloletou, a to aj napriek tomu, že styk s maloletou mu umožňovala, a k styku s maloletou ho nabádala. Súhlasila, aby sa otec s maloletou stretával, avšak výlučne za jej prítomnosti, pretože maloletá je dojčená, a na ňu naviazaná, do času, pokiaľ otec nebude schopný sa o maloletú sám plnohodnotne postarať. O maloletú sa od jej narodenia starala po všetkých stránkach, vrátane zabezpečenia lekárskej starostlivosti. Na jej osobu je maloletá úplne naviazaná, bez jej prítomnosti nevydrží, od narodenia až doposiaľ je dojčená, pričom materského mlieka sa domáha viackrát denne v nepravidelných intervaloch. Otec o tom, že maloletá je dojčená vie, avšak túto skutočnosť úmyselne zamlčal, respektíve nezáleží mu na tom, ale dojčenie je potrebné pre zdravý fyzický a psychický vývoj maloletej.

5. Maloletá, podľa matky, s otcom nemá vytvorený vzťah otca a dcéry, nakoľko otec sa doposiaľ maloletej dostatočne nevenoval, uprednostňoval svoje záujmy, napr. hranie počítačových hier, zabávanie sa na mobile, stretávanie sa s kamarátmi, požívanie alkoholu. Keď mu vyčítala, že sa o maloletú nestará, že jej nepomáha, skončilo to hádkou a nakoniec to aj tak vždy ignoroval. Otec v spoločnej domácnosti s maloletou netrúvil čas, nehral sa s ňou, neučil ju slová, gestá, nevzal ju nikdy na ihrisko, netrúvil s ňou čas osamote. Maloletej nikdy nepripravil žiadne jedlo, počas styku s otcom pripravuje jedlo výlučne ona. Maloletú nedokáže nakŕmiť, nevie aký má režim, čo má rada, aké lieky užíva, na čo má alergiu, akú veľkosť obuvi nosí, akú značku plienok používa, atď. Nie je schopný maloletú utíšiť, keď plače, maloletá je v jeho prítomnosti často nervózna. Otec o maloletú počas spolužitia v spoločnej domácnosti nejavil žiaden záujem a dokonca nechcel ani to, aby sa narodila. Otec sa viackrát vyjadril, že by mu stačilo vidieť maloletú raz za mesiac. Maloletú niekedy nevidí aj 5 - 6 dní. V spoločnej domácnosti vznikali medzi ňou a otcom nezhody, hádky. Otec často požíval alkohol, všade sa nachádzali plechovky od piva, sklenené fľašky od pálenky. Otec sa správal nezodpovedne, mal aj podmienku za ťažké ublíženie na zdraví. Pod vplyvom alkoholu sa pomočil do postele, kde spala spolu s maloletou. Požíval si peniaze od ľudí na stávkovanie, mesačne dokázal minúť aj 700 eur. Vzhľadom na časté požívanie alkoholu je potrebné skúmať, či jeho závislosť na alkohole môže mať vplyv na jeho schopnosť riadne a plnohodnotne sa postarať o maloletú. Momentálne nie je v záujme maloletej, aby bola s otcom taký dlhý čas bez jej prítomnosti. Po vydaní neodkladného opatrenia pri stretnutí otca s maloletou dňa 21.04.2024 boli všetci traja spoločne na ihrisku, kde sa maloletá hrala, otec sa jej ani vtedy riadne nevenoval. Namiesto toho, aby sa s ňou hral, sedel na hojdačke alebo bol na mobile. Keď k nemu maloletá išla, on od nej odchádzal. Neskôr, keď začalo popíchať, tak si otec zobral maloletú k sebe domov, do ich komunikácie sa zapojili rodičia otca, jeho otec jej vulgárne vynadal, neberúc ohľad na prítomnosť maloletej.

6. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že zotrváva na všetkých svojich doterajších písomných ako aj ústnych vyjadreniach. Konštatoval, že vzťahy medzi rodičmi sú ambivalentné, ich ochota a schopnosť kooperovať je minimálna. Obidvaja rodičia sa slobodne rozhodli mať maloleté dieťa, preto ich obviňovanie a negatívne postoje nie sú v záujme ich maloletej dcéry. Preferenčný rodič (matka) by mal vyvinúť aktivitu smerujúcu k stretávaniu sa maloletej s druhým rodičom (otcom), nakoľko každé maloleté dieťa má právo na oboch rodičov, ktorí by mali byť súčasťou jeho života. V danom prípade upravené stretávanie sa otca s maloletou považuje kolízny opatrovník za dostatočné, korešpondujúce so záujmom maloletej.

7. Otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že po tom ako matka opustila spoločnú domácnosť, odmietala mu maloletú dávať bez jej prítomnosti a iba ona určovala, kedy sa bude s maloletou môcť stretnúť. S jeho návrhom rozsahu styku, ktorý považoval za primeraný veku maloletej a jej dennému režimu, sa stotožnil okresný súd ako aj kolízny opatrovník, napriek tomu, že maloleté dieťa je dojčené. Nie je pravdivý argument matky, že uvedenú skutočnosť zamlčal, nakoľko už na informatívnom

stretnutí dňa 27.03.2024 na okresnom súde bolo matke vysvetľované, že aj napriek tomu, že maloletú dojčím, táto je dostatočne veľká a konzumuje aj bežnú stravu. Dojčenie je už len doplnkové a netvorí základ stravovania. Od vydania neodkladného opatrenia matka rozhodnutie nerešpektuje, maloletú mu odmieta v určenom čase na styk vydať, dokonca kvôli tomu privolať policajnú hliadku. Matka sa správala absolútne iracionálne, dôvodila jemu a polícii, že v rozhodnutí musí byť uvedené, že styk má prebiehať bez jej prítomnosti, a pokiaľ to tam nie je napísané, tak styk prebiehal za jej prítomnosti, čo mala mať odkonzultované s pracovníkmi súdu, kde sa údajne informovala.

8. Od 18.04.2024 sa styk s maloletou realizuje len za prítomnosti matky, matka mu maloletú odmieta odovzdať, každé stretnutie si matka nahráva na mobil a to napriek jeho nesúhlasu, neustále si ho fotí. Tvrdenia, že sa o maloletú nevie postarať, sú nepravdivé, maloletá je na neho zvyknutá, má s ním vybudovaný dobrý vzťah, počas spoložitia trávil s maloletou čas aj bez prítomnosti matky. Ak matka poukázala na to, že v minulosti bol trestne stíhaný, tieto tvrdenia sú v súčasnej dobe irelevantné a nepodstatné. Matke tieto skutočnosti nevadili, keď s ním žila v partnerskom zväzku a to ešte ani nemali spoločné dieťa. Rovnako je nepravdivé tvrdenie, že požíva alkoholické nápoje v neprimeranom rozsahu. Nemôže si to ani dovoliť, keďže pracuje ako vodič nákladného motorového vozidla. Správanie matky považuje za pokrytecké, nakoľko aj ona sama občas požíje alkoholické nápoje, a to aj v prítomnosti maloletej. Tvrdenia matky sú osočujúce, smerujúce k vykresleniu jeho ako osoby, ktorá sa nevie o maloletú postarať. Je zaujímavé, že do času kým matka neopustila spoločnú domácnosť, dlhé roky s ním žila v partnerskom zväzku, ale teraz ho vykresľuje ako alkoholika, gamblera. Sama matka na informatívnom stretnutí spomenula, že očakáva, že sa k sebe opätovne vrátia. Má pochybnosti o tom, či je matka schopná poskytovať maloletej riadnu výchovu a starostlivosť. Po pôrode maloletej trpela popôrodnou depresiou, v tom čase jej so starostlivosťou o maloletú veľa pomáhal spolu so svojimi rodičmi. Na informatívne stretnutie na okresnom súde sa matka dostavila aj s maloletou, pričom odmietla pripustiť, že prítomnosť maloletej na informatívnom stretnutí je nevhodná a až na naliehanie pracovníčky súdu a kolíznej opatrovníčky bola ochotná, s veľkou nevôľou, súhlasiť, aby starý otec prítomný v budove súdu, strážil maloletú na chodbe. Ak matka tvrdí, že maloletá je na ňu citovo naviazaná a bez nej vôbec nevydrží, uvedené tvrdenie je vyvrátené už len tým, že maloletá do odchodu matky zo spoločnej domácnosti bola bežne osamote nielen s ním, ale aj s jeho rodičmi. S jeho rodičmi má maloletá vytvorený veľmi blízky vzťah, čo svedčí aj o tom, že aj počas informatívneho stretnutia bola v prítomnosti starého otca v rozsahu dvoch hodín bez akýchkoľvek problémov. Maloletá dokonca podľa matky chodí na športový a tanečný krúžok, kde je možné predpokladať, že pri vykonávaní týchto aktivít je v prítomnosti iných osôb.

9. Otec k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že s ním súhlasí a nemá proti nemu žiadne námietky.

10. Matka nesúhlasila s vyjadrením kolízneho opatrovníka k jej odvolaniu, nakoľko nie je v záujme maloletej. Počas tehotenstva otec ani jeho rodičia nejavili o maloletú žiaden záujem, posielali ju na potrat a viackrát ju vyhodili zo spoločnej domácnosti. Matka otca sa na jeho adresu vyjadrovala, že nemal mať dieťa, pretože je nevyzretý. Otec jej viackrát povedal, aby maloletú odviekli k jeho rodičom, a potom sa budú mať dobre a bude pokoj. Nie je pravda, že by sa otec stretával s maloletou často sám. So starostlivosťou o maloletú jej nepomáhal osobne, ani finančne. Maloletá nemá s otcom taký blízky vzťah, ako otec uvádza, aj keď sa jej vzťah k otcovi po rozdelení spoločnej domácnosti zlepšil. Maloletú vedie k tomu, aby mala s otcom dobrý vzťah. Čas, ktorý s maloletou otec strávil v spoločnej domácnosti bol väčšinou čas, keď maloletá spala a ona rýchlo vybehla na nákup do domácnosti. Z vlastnej vôle s maloletou nikdy sám čas netrávil, vždy to bolo po hádkach alebo po jej prosbe, aby ju na chvíľku postrážil. Otec maloletej býval často podráždený, čo zvykne byť aj teraz pri stretnutiach, keď maloletá plače alebo si niečo vynucuje. Matka sa snaží aj o to, aby maloletá bola v styku so starými rodičmi zo strany otca. Po informatívnom stretnutí, kde musela pod nátlakom dať maloletú jej starému otcovi, maloletá skončila s horúčkou 39,6 °C, bola dehydrovaná, pretože starý otec jej skoro 2 hodiny nedal vodu, bola povracaná a bez topánok. Nie je pravdou, že otec nemá problém s alkoholom, otec si počas styku s maloletou pravidelne kupuje alkoholické nápoje v miestnych potravinách. Otec ako aj starí rodičia v prítomnosti maloletej požívajú alkoholické nápoje, čím ohrozujú aj maloletú. Odkedy ich otec vyhodil zo spoločnej domácnosti, každý deň ho kontaktovala, aby s maloletou trávil čas. Vydávala maximálnu snahu, aby sa s maloletou stretol, ale nemal záujem. Otec neberie ohľad na to, že maloletá je stále dojčená. V čase stretnutia s otcom je maloletá dojčená viackrát a nie je dôvod jej toto odopierať. V noci maloletú dojčí každú 1,5 až 2 hod. Otec pri stretnutiach s maloletou za jej prítomnosti žiadny problém nemá, maloletú mu odovzdáva a spoločne trávia čas s jeho súhlasom, nedochádza ani ku

konfliktom, dokonca mu vyhovuje, keď ho odvezie autom. O maloletú sa postará, prebalí, pripraví jedlo podľa potreby, zatiaľ čo otec sa môže venovať iným činnostiam, napríklad telefónu, prípadne svojím koníčkom. Podľa jej názoru aktuálne otec trvá na stretnutiach bez jej prítomnosti iba z dôvodu nátlaku jeho rodičov. Pokiaľ ide o krúžky, tieto maloletá navštevuje za jej prítomnosti a väčšinou na rukách, pretože je to pre ňu nové a cudzie prostredie. Nie je pravdou, že sa chce vrátiť k otcovi, budúcnosť s ním si nevie predstaviť. Tvrdenie, že mala popôrodnú depresiu je klamstvo. Rovnako je klamstvom aj to, že pije alkohol. Pitie alkoholu si nemôže dovoliť aj vzhľadom k tomu, že maloletá je dojčená.

11. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné, uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

12. Predmetom odvolacieho konania bolo výlučne posúdenie dôvodnosti odvolania matky voči uzneseniu súdu prvej inštancie, v ktorom matka namietala realizovanie styku maloletej s otcom bez jej prítomnosti, nakoľko matka odvolaním nespochybnila rozsah styku otca s maloletou určeného napadnutým uznesením.

13. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

16. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

17. Podľa článku 5 zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností vlád dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami i využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

18. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

19. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, táto zásada je vyjadrená aj v § 28 ods. 1 a 2 zákone o rodine. Dieťa má teda zákonom garantované právo byť vychovávané oboma rodičmi, a to aj v prípade, ak rodičia spolu nežijú. Aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, má preto právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa, osobne sa o dieťa starať a budovať citové a rodinné väzby s ním, nakoľko stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí musí však byť záujem dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa). Dieťa oddelené od jedného alebo oboch rodičov má priznané právo udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa (článok 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa). Žiadne dieťa nesmie byť vystavené svojvoľnému zasahovaniu do svojho súkromného života a rodiny a dieťa má právo na zákonnú ochranu proti takým zásahom alebo útokom (článok 16 Dohovoru o právach dieťaťa).

20. Podľa článku 24 ods. 2 a 3 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

21. Zákonná úprava konania o neodkladných opatreniach vyžaduje na nariadenie neodkladného opatrenia, ako formy procesnej ochrany vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, zásadne potrebu bezodkladne upraviť pomery účastníkov. Osobitnej povahy tohto procesného inštitútu zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie, keď súd spravidla rozhodne bez vylúčenia a vyjadrenia účastníkov, a bez nariadenia pojednávania. Naliehavý charakter konania o neodkladnom opatrení neumožňuje, aby sa vo veci vykonávalo rozsiahle dokazovanie, tak ako v riadnom konaní, preto sa iba osvedčuje, či sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.11.2012, sp. zn. 6 M Cdo 5/2012). Spravidla to znamená, že súd vychádza zo skutkových tvrdení navrhovateľa, ktoré posudzuje v súvislosti s dostupnými dôkazmi z hľadiska ich pravdepodobnosti. Nariadenie neodkladného opatrenia v každom prípade vyžaduje splnenie podmienky, že je tu potreba bezodkladne upraviť pomery. Ďalšou nevyhnutnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je potreba ochrany práv maloletého dieťaťa v situáciách, keď sú jeho práva zjavne ohrozené alebo ak maloletému dieťaťu hrozí závažná ujma. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je určujúci aktuálny stav, resp. terajšie pomery vo vzájomných vzťahoch účastníkov.

22. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval vecne správne, keď neodkladným opatrením upravil styk otca s maloletým dieťaťom bez prítomnosti matky. Matka v odvolacom konaní neuviedla žiadne nové skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie už nebol vysporiadal. Vzhľadom k uvedenému sa odvolací súd stotožňuje s presvedčivým a výstižným odôvodnením napadnutého uznesenia, pričom nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchyliť a nemôže dať za pravdu matke. Odvolací súd teda v celom rozsahu odkazuje na odôvodnenie uznesenia. K odvolacím námietkam matky sa však žiada doplniť nasledovné:

23. Podstatou odvolacích námietok matky je tvrdenie, že maloletá je v útlom veku (poznámka odvolacieho súdu - v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veku 20 mesiacov, v čase rozhodnutia odvolacieho súdu vo veku takmer 2 roky), je dojčená aj počas bežného dňa. Maloletá je na nej závislá, na jej neprítomnosť reaguje plačom a nervozitou, otec maloletú nikdy neupokojil a ani to nevie. Zároveň namietala rodičovské zručnosti otca, ktorý podľa nej nepozná, nerešpektuje potreby maloletej, keďže sa o ňu nikdy sám nestaral, nepozná maloletej návyky, uprednostňuje svoje potreby a záujmy pred maloletou.

24. Ku všetkým týmto námietkam matky odvolací súd uvádza, že s ohľadom na vek maloletej nie je pri styku otca s maloletou v rozsahu dvoch hodín počas pracovného týždňa, resp. štyroch hodín počas víkendu, potrebná osobná prítomnosť matky, a stotožňuje sa so záverom okresného súdu v tejto otázke. Medzi otcom a maloletou nebolo osvedčené narušenie vzájomného vzťahu - maloletá otca pozná, žila s otcom v spoločnej domácnosti, a preto po dobu dvoch hodín, resp. štyroch hodín, v tomto veku je schopná stráviť čas s otcom v neprítomnosti matky, keďže pocit bezpečia a istoty má z prítomnosti

druhého rodiča, otca, i keď matka o tom presvedčená nie je. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že otec nie je „inou osobou“, ale rovnocenným a rovnoprávnym rodičom, ktorý má právo rovnako ako matka podieľať sa na výchove svojej dcéry, rešpektujúc právo maloletej na rodinný život, na udržiavanie pravidelného osobného styku s oboma rodičmi, chránené Ústavou SR, zákonom o rodine i Dohovorom o právach dieťaťa.

25. Odvolací súd je presvedčený, že ani okolnosť, že maloletá je dojčená, nie je prekážkou styku otca s maloletou v trvaní niekoľkých hodín bez prítomnosti matky. Odvolací súd nespochybňuje dôležitosť dojčenia maloletého dieťaťa a jeho pozitívny prínos, na druhej strane vzhľadom na vek maloletej sa jedná už len o doplnok k jej stravovaniu. Zároveň je možné predpokladať, že interval dojčenia maloletej nie je v rozsahu každých dvoch hodín (a ani štyroch hodín), pretože rozsah tohto intervalu zodpovedá potrebám novorodenca, nie takmer dvojročného dieťaťa. Rovnako, matkina ničím nepodložená domnienka o nezodpovednom prístupe otca a o jeho nespôsobilosti poskytovať maloletej riadnu starostlivosť (v časovom intervale 2hodín/4hodín), nemôže viesť k autoritatívnemu obmedzeniu styku otca s maloletou vo forme jeho realizácie iba v prítomnosti matky. Je povinnosťou matky pripraviť maloletú na styk s otcom po stránke fyzickej, psychickej i emocionálnej, t.j. urobiť všetko pre to, aby maloletá prežila dve/štyri hodiny so svojim otcom v bezpečí a v celkovej harmónii. Je možné sa stotožniť s matkinou argumentáciou o tom, že ona je tou, ktorá pozná návyky, reakcie, emócie maloletej lepšie, pretože s ňou trávi všetok čas. Rovnako odvolací súd nespochybňuje primárnu vzťahovú väzbu maloletej na matku. Práve pre uvedené, je ale priam nevyhnutné, aby mal aj otec sám možnosť riešiť vznikajúce situácie, a tým zdokonaľovať svoje rodičovské zručnosti, spoznávať maloletú. Účelom neodkladného opatrenia nemôže byť podľa odvolacieho súdu ponechanie matkou opisovaného aktuálneho stavu, teda aby matka bola tá, ktorá v rámci prebiehajúceho styku sa o maloletú stará, prebaľuje ju, pripravuje jedlo podľa potreby, zatiaľ čo otec sa bude môcť venovať iným činnostiam, napríklad telefónu, prípadne svojim koníčkom. Práve cieľené vylúčenie otca zo zvládania takýchto situácií by smerovalo k popieranu jeho rodičovských práv i povinností, ktorých súčasťou je sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 1 písm. a) zákona o rodine). Matka, ktorá vykonáva osobnú starostlivosť o maloletú má byť nápomocná a súčinná otcovi v radách smerujúcich k zabezpečeniu jeho nerušeného styku s maloletou a nie kritizujúca a odmietajúca jeho snahu o stretávanie sa s maloletou bez jej prítomnosti. Na druhej strane spokojnosť maloletej je aj v záujme otca, ktorému nič nebráni prispôsobiť realizáciu styku aktuálnym potrebám maloletej a matku v prípade potreby skontaktovať.

26. Na základe uvedeného, sledujúc prvoradáde hľadisko záujmu maloletej, kedy je nevyhnutné zohľadniť podmienky na vytváranie a rozvoj jej vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné a odvolaciemu súdu tak nezostávalo iné, než vecne správne rozhodnutie súdu prvej inštancie, v súlade s § 387 ods. 1 a 2 CSP, potvrdiť. Odvolaciemu súdu sa vzhľadom na kontext vyjadrení rodičov žiada výslovne zdôrazniť, že styk otca s maloletou, sa bude realizovať bez prítomnosti matky.

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP, dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP, dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP, v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.